

DE TE FABULA NARRATUR

OSZTÁLYHARCOS MESE RÉKA MANÓNÁK

Anarchista-kommunista Kiadó

PAUL ÉLUARD

A KISLÁNY, AKI NEM AKART MEGNŐNI

Edition anarcho-communiste

conte de lutte de classe pour lutin Réka

Paul Éluard

L'enfant qui ne voulait pas grandir

PAUL ÉLUARD

A KISLÁNY, AKI NEM AKART MEGNŐNI

Volt egyszer egy kislány,

akit az édesanyja úgy hívott, hogy Karolin, mert így hívtak egy
szigetet, egy hajót,
és mert egy hercegkisasszonynak is ez volt a neve. Ugye, nemigen tudod, hogy
mi is az: egy hercegkisasszony? talán maga Karolin édesanyja
sem tudta egészen pontosan!

Azt hitte, hogy a hercegkisasszony

egy holdfény-színű selyemruhába öltözött fiatal leány, aki mindig a saját feje után
megy,
csak azt csinál, amit akar,

egy nagy-nagy kertben, ahol csodálatos

virágok nyílnak szüntelen, és ahol a gyümölcsök édesek, mint a méz.

Boldogan élt Karolin:

édesanyja szeretete úgy sütött rá, mint a nap, és úgy is érezte magát
ezért, mint aki mindig

egy virággal és gyümölcssel teli kertben él. Karolinnak volt egy nagyon
kicsi, de nagyon bájos és kedves babája; a
szemét be is tudta hunyni, meg
ki is tudta nyitni,

mikor mihez volt kedve: aludni, nézelődni - és volt egy nagyobbacska kutyája is; nyúzhatta, amennyit csak akarta Karolin, a kutyus sohasem haragudott meg érte. Este Karolin szépen megcsinálta a leckéjét a konyha duruzsoló melegében. Kutyája addig ott szundikált a lábainál, hébe-hóba vakkantva egyet, miközben meg-megremegett a lába, mert álmában egy cicát kergetett a háztetőn. (Karolin még vacsora előtt kész lett a feladataival,

nem úgy, mint nagyon sok kislány,

akiktől nem lehet megteríteni a vacsorához idejében az asztalt.)

Egy nap moziba vitte Karolint az édesanyja egy híres, gyönyörű szép

színes filmhez, talán a *Hamupipőke* volt,

talán a *Hófehérke és a hét törpe*; már nem emlékszem rá pontosan. Csak

azt tudom, előtte volt egy másik film is, különös és iszonyatos, bár

rövid volt: a *Filmhíradó*.

Karolin katonákat látott, akik szörnyű fegyverekkel öldökölték egymást; házakat

látott, ahogy összeomlottak, miután a vadul lobogó lángoktól kiégtek;

és látott rongyos, lesoványodott gyermekeket is, akik könyörögve

nyújtogatták kezüket

egy darab kenyérért.

A félelmetes katonák elöl egy kisleány menekült, karjai közt egy

keservesen bömbölő csecsemővel.

Édesanyja nyomban hazavitte a moziból Karolint, és lefektette kis

ágyába aludni. Karolin a szívére szorította

kedves szép kicsi babáját.

De azt, amit látott, semmi sem tudta emlékezetéből kitörölni, és sokat sírt-

zokogott azon az éjszakán. Ettől a naptól kezdve, Karolin

nem volt a régi, nagyon, de nagyon megváltozott. Titokban elolvasott minden

újságot,

ami csak a kezébe került; így sok mindent megtudott az emberiség

szomorú történetéből. Édesanyja aggódva látta, ahogyan Karolin napról

napra fogyott, és egyre sápadtabb lett, és szívének minden melege sem
volt elég ahhoz, hogy kislánya ne lássa meg
az élet árnyoldalait; a sarat az utcákon,

a komor falakat, szegény sorsú osztálytársai elgyötört arcát és a
szaporodó lyukakat, amik ott terpeszkedtek harisnyájukon. Hetek
múltak el, hogy ki sem vette bölcsojéből kedvenc kis alvóbabáját.

Kutyája is hiába ugrált körülötte vidám pofával, játszani készen; Karolin
legföljebb csak megsimogatta szórakozottan,
s a kutyus látva kis gazdája szomorú szemét, visszakullogott a sarokba, leverten
(mert a kutyák sok mindent ki tudnak ám olvasni az emberek szeméből) .
Édesanyja elhívta az orvost. Gondosan, alaposan megvizsgálta Karolint, és az volt a
véleménye, hogy nem igazán beteg, csupán kimerült; kikapcsolódásra van szüksége.
Csakhogy nagyon nehéz ám elszórakoztatni egy olyan kislányt, akit semmi sem érdekel!
Bármit kérdeztek is tőle, folyton csak ezt hajtogatta: - Nem akarok megnőni! Nem akarok

felelni! Senki sem értette, hiszen a kislányok,
éppen ellenkezőleg, általában arról álmodoznak, hogy ripsz-ropsz, holnap már
nagylány
lesz belőlük!

Senki sem értette, hogy Karolin

egy olyan világtól félt, ahol a kisgyerekek

éhen halhatnak, megfagyhatnak, és elpusztíthatja őket iszonyatos fegyvereivel a
háború!

Karolin ehelyett inkább be akart zárkózni
gyermekkora napsugaras, boldog kertjébe, Elmúlt a nyár,
közeledett az iskolaév,

Karolin édesanyja abban reménykedett, hogy kislánya
közömbössége majd csak elmúlik, ha újra iskolába jár!

Előszedte hát a szekrényből

Karolin téli ruháit, hogy egyiket-másikat megjavítsa, vagy hogy újakat vegyen azok helyett, amiket kinőtt a kislány. De pillanatok alatt kiderült, hogy Karolin télikabátja meg tavalyi kedvence, a skótmintás ruha még mindig jó; csupán a cipőjét kellett megtaláltatni.

Mert Karolin egy millimétert sem nőtt a nyáron, NEM NŐTT A KÖVETKEZŐ HÓNAPOKBAN SEM!

Édesanyja megmérte minden héten többször is, egyre rémültebben, mert sohasem mutatott többet a centiméter azóta, hogy a születésnapja volt, tavasszal. Mindenki nagyon szomorkodott emiatt, csak Karolin repesett az örömtől! Egyetlen kívánsága volt: hogy ne nőjön meg, ezzel a kéressel fordult a madarakhoz, a felhőkhöz, a fákhöz. Könyörgése meghallgatásra talált, ott maradt gyermekkorra csodás kertjébe bezárva. Kicsit fájlalta ugyan, hogy nem kapott új ruhát,

de ez igazán csekélység volt, hiszen cserébe örökre kislány marad; csupán édesanyja, a kutyája és babája fölött megy el majd az Idő... Múltak-szálltak a hónapok, és már mindenki hozzászokott, hogy Karolin nem nőtt, hogy változatlanul kicsi maradt. (Ó, az emberek hamar hozzászoknak ahhoz, ami másokkal történik; arra azt mondják: nem az ő gondjuk!) Elmúlt egy év, elmúlt kettő is így, és nem változott semmi sem: csak a kutyus lett kicsit nyugodtabb, már nem volt annyira játékos kedvű, mint valaha régen.

(Két év nagy idő ám egy kutya életében!) És mivel annyiszor öltöztette, vetkőztette: kicsit meglazult a babája karja is.

Udvarukon az akácfa közben annyira hogy Karolin, ha ágyában feküdt, akkor is látta integető ágait. Karolin édesanyja pedig mit tehetett: lassan beletörődött, hogy nem nő többet a kislánya.

(Sőt még örült is neki, bizony, hiszen annyi, de annyi mama szeretné, ha a
gyermeke
mindig pici maradna!)

Történt azonban egy nap, hogy a tízperces szünetben Karolin játszani
szeretett volna a többiekkel. (Labdázni talán.)

De egy nagy, lakli fiú az osztályból (különben ő volt a
legrosszabb tanuló) elzavarta, kiabálva:

- Nem, nem! Veled mi nem játszunk! Te ahhoz túl kicsi
vagy! Karolin ettől föl is háborodott, szomorú is lett;
mindenesetre

mélyen elgondolkozva bandukolt haza aznap. Talán ezen az estén vette
észre először, hogy a kutyája mennyire nyugodtan
fekszik a lábainál,

és hogy a babája arca is valahogy más lett, már nem a régi, üde, rózsás
csecsemőarc. Karolin ettől a naptól mindig elkerülte
a többieket, ha játszani kezdtek. Helyette olvasott; mindent
mohón elolvasott, ami csak a kezébe került:

mesét, kalandregényt, de még a
történelemkönyveket is!

(És veszekedni kellett vele este, hogy végre eloltsa a villanyt!)

És a könyveiből Karolin azután fölfedezte lassan a világot,
a rémképekkel teli, lidércnyomásos világot, amilyenek a *Filmhiradóban* is látta
(de volt ebben a világban sok-sok megvalósítható álm is, és hogy jobb lesz
egyszer, nem hiányzott a remény sem. . . } .

Karolin olvasott egy mesét (és elolvasta újra meg újra, ez lett a
kedvenc meséje}

egy nagyon szép, de szerencsétlen hercegkisasszonyról, aki iszonyatos sárkányok
fogságában sínylődött hosszú éveken át, amíg egy igen-igen bátor
és gyönyörű, délceg ifjú ki nem szabadította a szörnyek karmaiból.
Ezután a dalia elvette feleségül; sok-sok gyerekük lett, boldogan éltek,
és a környezetükben is mindenki boldog volt,

mert hiszen békében éltek, soha nem háborúztak. Egy este Karolin megint
csak

elolvasta kedvenc meséjét, és azon az éjszakán azt álmodta, hogy egy
sötét, úttalan utakkal teli barlangnak a foglya. Jött arra egy gyönyörű királyfi,
de ahogy megpillantotta Karolint, csodálkozva nézett rá, és csak ennyit mondott
megvetően:

- Te túl kicsi vagy!

És máris elment a királyfi! Karolin ettől olyan szomorú lett,
szomorú és elhagyatott,

hogy fölriadt, keservesen zokogva. Hálóingben, mezítláb szaladt oda az
ablakhoz; a csillagok beragyogtak a szobába, most hozzájuk könyörgött

Karolin:

- Meg akarok nőni! Fel akarok nőni! A nap már magasan járt a
ház fölött, amikor másnap reggel Karolin végleg fölébredt. Zsibbadt
volt a lába, mintha ezer meg ezer hangya futkározott volna rajta le-föl, de
az is lehet, hogy: föl-le. Szinte csak gépiesen mosakodott meg, mert
mielőbb reggelizni akart: annyira farkaséhesen ébredt.

De mekkora volt a meglepetése, amikor föl akart öltözni

Karolin! A cipőjébe egyszerűen bele sem fért,

legalább két számmal kellett volna nagyobb! Nagy nehezen belebújt ugyan
a ruhájába, de föl is feslett bizony mindenütt a varrása mellett, és nevetségesen
rövidnek találta, ahogy megnézte magát a tükörben!

Igen, Karolin megnőtt azon az éjszakán! Ugyanakkora lett,

- akár a többi kislány a világon! (És most már úgy
is élhetett ezután, miként a többi kislány szerte a
világon!)

Édesanyja megdöbbsent, de csak egy pillanatig, és rohant máris: új cipőket
vett Karolinnak, meg egy új skótmintás ruhát is

(mely sokkal szebb, csinosabb volt, mint a tavalyi!) . Az ismerősök pedig éppúgy
csodálkoztak megint, mint amikor Karolin nem nőtt

többet, egyetlen millimétert se, bizony; ez is, az is egyformán érthetetlen volt:
megmagyarázni senki se tudta.

De Karolin hamar bepótolt mindent, az elszállt-elvesztett időt: nemsokára szép, sudár fiatal
lány lett, egy kicsit okosabb és lelkesebb talán, mint a többi leány,

- mert jobban el tudott igazodni az élet dolgai közt, és mert jobban megtalálta helyét a világban.

Epilógus

Nem látnak a maguk előtt a realitásból kinövő szebb jövőt és ezért ha jóhiszeműek - legalább a gyermek számára akarják megmenteni a „a gyermekkor paradicsomát”. De ne felejtsük el , hogy a gyermekkor paradicsomának ez az eszményképe csak akkor keletkezett, mikor a társadalmi fejlődés a reális jövőbeli távlatokat elzárta a polgárok elől. A tragikus átmeneti korok olyan fontos átmeneti alakjairól , mint Dickens ,Baudelaire, Raabe stb, az egész élet távlattanságától való menekülés képében jelentkezik. A pedagógiában ebből a reakciós burzsoázia testére szabott nevelési eszmény lett. A gyermekkor paradicsoma a gyermek egyéniségének tisztelete eszköze lett, hogy a jól megóvott burzsoá gyermekeknek megadja lehetőséget ösztöneik gátlástalan fejlődésére. Ebből a gátlatlanságból a polgári dekadencia pszichológiája és pedagógiája a nevelés és a dekadencia tetszelgő magasztalásában végződik és néha Molière tollára méltó komikum van benne írja Lukács György. Ne tévesszen meg bennünket az ide vonatkozatható mesék sem , Astrid Lindgren anarchista barát Harisnyás Pippinje , olyan életvidám történetek sorozataként élvezzük amely minden társadalmi tekintély ellen , a „korlátlan szabadságra való törekvés csillagjegyében „ a hancúrozás- kaland —fantázia- barátság kiélésének a játszó önfeledt gyerekek élet forgatagának feminista izü, egyenrangúsító ,közösséget formáló polgárpukkasztó meséje, amelyben eleven központi , kreatív szerepet kap a hétköznapi gátlásokat áthágó , tabukat kinevető magatartásforma . „Jó polgártársak s ifjak „ a mese derüjéből és „vidámparkjából , társadalomkritikájából „ merítsünk ihletet, erőt , mintsem kész modelltként alkalmazandó nevelési tanácsadó kiskátéként , programszerű anarchista életfilozófiaként tekintsünk rá . Nem lényegtelen a mese

keletkezési dátuma , először 1945- ben jelent meg könyv , az író azonban már 1941- ben mesélte beteg lányának Pippin kalandjait , miközben kapitalizmus háborújának vérmocskos tengerében fürdött a fél világ. Figyelmeztetésünk nem a véletlen műve , ha ugyanis Lindgren meséjét következetes antipedagógiai elvként a „természetes gyerek avagy a természetes lény „ költői alakját társadalmi modell gyakorlattá tennék rögtön idealista gyakorlattá torzulna olyan „ földönkívüli magatartásformává „ amelyről korábban pozitívan Emma Goldmann az anarchisták papnője fecsegett saját idealizmusának bornirt foglyaként (lásd ehhez <http://theanarchistlibrary.org/library/emma-goldman-the-child-and-its-enemies>) , mit sem érve abból hogy az ember társadalmi lény (s tudatos természeti lény) Ami egyrészt azt jelenti „ hogy az ember csak más emberekkel való kapcsolatában és a kapcsolat következtében lehet egyáltalán ember , élhet emberi életet. Az embernek metafizikai atomként való felfogása , amely feltételezi az egyén közösségen kívüli vagy attól független való létezését ,filozófiai vagy ideológiai illúzió, amelyet az árútermelés eldolgosiasodott viszonyai közt élő és az általuk összekapcsoló individuumok alakítanak ki saját magukról . Másrészt az individuum csak azáltal emberi individuum ,hogy elsajátítja ,életébe és tevékenységébe inkorporálja (többé vagy kevésbé egyetemesen) azokat a képességeket, magatartásformákat , eszméket stb, amelyeket az őt megelőző illetve vele együtt létező individuumok létrehozta és megalkotta. Tehát a konkrét emberi individuum mint olyan önmagába véve is társadalmi-történelmi termék ”. A másik mesénk Pán Péter közismert története , film verzióiban Hollywoodi giccsipar egyik komoly leleménye ,profit termelője. (Az 1960-as évek elején a Pán Péter nevű hadművelet során kubai gyerekeket menekítettek („a napfény , tenger és szabadság honából „) ” Miami-ba egy másik még tán a korábnál is káprázatosabb környezetbe, hogy elkerüljék a Castro-rezim viszontagságait) Ez a Péter gyerek nem akar felnőtté válni nem is válik azzá az örök fiatalság mitikus hőroisa , (a náciknak nagyon tetsző külső vonásaira **Peter Pan in Scarlet** című könyvben, **Geraldine McCaughrean** hívja fel a figyelmet „ a fiú kék szemét és világos haját” említve). Freud papa nagyon rábaszna ha a személyiségének fejlődéséről kéne értekeznie, az ugyanis nem létezik hacsak az nem , hogy mesebeli átváltozása során , madárból lett ember maternofozisa nem ösztönzi leleményesebb lélekbúvárokat analízisra . Statikus alak (bár személyiségének különféle megnyilvánulási jelei vannak : önző de nem antiszolidáris , játékos . jókedv,

kalandvágy, életerő, állandó izgága aktivitás jellemzi. Mindemellett magányos, elhagyatott, árva a meseíró testvére gyermekkorukban meghalt nyilván átmentett minták következtében alakult ki a „madárfiú” alakja. Pán Péternek nem szükséges korán kelnie („Ó, fáradt szomorú hétköznapi reggelek...”) nincsenek anyagi gondjai, a felettes én nem rival rá óránként, miközben ő maga tekintély, vezér a többi csenevész előtt. Nem vett részt az 1911-se proletár gyermekek sztrájkjában sem hisz a bérmunka világról kezdetleges benyomásai sincsenek... A meseköltő rekonstruál egy fantom család modellt a mesén belüli mesében (Wendy anyaszerepet kap Pán Péter családfő szerepe mellett, átlagos kispolgári család modell, patriarchális szent család kerekedik ebből, ténylegesen Wendyék eredeti családjának modelljét alkotva újra. A való világ története és a mese sikkja összevág a sivár kispolgári család modellezésében. Pán Péter személyisége így sem szocializálódik az osztály valóságban (a családmodell azonossága ellenére sem, ne feledjük Sohaországi (Sohasziget fordítás is ismeretes) családmodell mimeli a valóságot de minden másban szinte eltér attól. Wendyék visszatérnek Sohaországból Angliába (a mesét 20. század elején költötte James M. Barrie) és az írói realitás ebben ki is domborodik, a történet lezárul. Ki–Ki a maga világában él tovább de míg Pán Péter egy ömagába zárt univerzum világa (a maga fejlődésképtelenségében konzervált fantázia birodalom ahonnan át lehet ugyan járni a való világban de az alkalmazkodással és egyéb kellemetlenségekkel jár, addig a kapitalizmus valósága minden pokla ellenére sem homogén, hanem ezer irányba mozgó alakuló bomló folyamatosságában lüktető – dinamikus változás. Számunkra ebben a dinamizmusban a fejlődés fogalma minden esetben annyit jelent, hogy a kommunista harc értelmében fejlődik e maga az egyén, a tömeg, az osztálytársadalom. Ebben az értelemben Sohaország utópiája statikus, immanensen zárt, kommunisztikusnak semmiképpen sem nevezhető. A kapitalizmus elleni tiltakozás kimerül Pán Péter esetében a romantikus kalandok szertelen egymásutániságában, a játszó gyermek tevékenységében, romantikus kivetítésében. Az idealizált gyermekkor önfeledtségében egyszersmind korlátozottságában. Abban hogy nem akar felnőni (a tagadás meséjében Wendyék élete visszazökken a kapitalizmus hétköznapijaiba de valamennyi kispolgári családi vonás dacára az életük a változás és mozgás dinamikájának tere, ezzel szemben Pán Péter az időtlenség irracionális mítoszának jelképe, aki ugyan nem a jövő kapitalizmusának záloga, állampolgári rangra nem áhítozik sem más tőkés társadalmi szerepre („azt mondták, hogy majd felnőtt leszek, komoly képpel hivatalba járol és keménykalapot meg

esernyöt hordók „)Brrr ! Ó nem , a repülni képes madárfiú Sohaország szabadságát választja (az ország neve meglehet rejt némi iróniát magában azonban az irracionális forma átjön a meséből) míg Wendyék hazavágyódnak az ő reális világukba , amely minden borzalma ellenére sem állóvilág , sem nem statikus . A történet summázata végett rávágthatjuk merészen : „Egy hold föld Middlesexben többet ér, mint egy hercegség Utopiában” avagy : „Megakarok nőni ,nagy akarok lenni, Mert aki fél a valódi világtól, elfedi önmaga előli sorsának valódi értelmét és elevenen a holtak közé számüzi magát .

Paul Éluard meséje mindennek a felismerésnek birtokában született.

„A magántulajdon a család, a vallás a haza fogalmi rabságában selymődő jó és szép ellen harcolnak mindnyájan . A költők akik méltók erre a névre , a proletárokhoz hasonlóan nem tűrik ,hogy kizsákmányolják őket. Az igazi költészet abban rejlik, hogy nem alkalmazkodik ahhoz az erkölcsökhöz, amely rendjének ,hatalmának fönntartásához csak a bankokat, kaszárnyákat ,börtönöket ,templomokat ,bordélyházakat tud építeni. Az igazi költészet abban rejlik ,hogy megszabadítja az embert , attól a borzalmas jótól ,amely a halál képét viseli magán. Ez a költészet Sade, Marx vagy Picasso ,Lautrémont vagy Freud sorai között” harsogja arc poeticájában a Végen nem érő költemény szerzője, aki mesébe küldte Karolinát és onnét a valóságba érkezett , mert a mesében túl kicsi vagy ahogy a királyfi mondotta neked megvetően. Karolinának át kellett törnie saját tapasztalatai során a mitikus fantázia burkát a felnőtté válás folyamatában .” A jövő felé vezető út első szakaszának pontot kell tennie minden természetfeletti , anyagtalan és isteni szerelem létezésének végére”. A filmhíradó élményeiből kilépve a tapasztalat lángjai égették bőrödöt , a gyermekkorba való bezárkózás nem képes megtámadni a filmhíradóból valóságosan sugárzó osztálytársadalmat ,sem mesében élő **hierarchikus kozmoszt** . A fájdalom kívülről érkezik és belsővé formálja az elkerülhetetlent. Személyiséged társadalmasodik nem pusztán szubjektív lényé formálodsz ,de ennek előfeltétele az utazás a pokol bugyraiban . William Blake amikor a pokolról énekel a gyárról énekel , a füstöt okádó halálról . Meg kell értened a kapitalizmus társadalmi viszonyainak összetevőit, a nevelés , a társadalmi manipuláció , a tőke , a hamis közösségek hálózatait (állampolgárok kinosan egoista atomizált én kultuszát, nemzet, vallás, család ,demokrácia, liberalizmus ,nacionalizmus , fasizmus , szociáldemokrácia , anarchista federalizmus, bolsevik párt és megannyi rejtettebb énü de hamiskásan csillogó nevet, alakot, formát, gyakorlatot, idealizmust és kommunizmust bojkottáló erőt a történelem naptárában) Munka az elidegenedés , a részleges szabadság

kinos meztelenségét , gyötrelmeit , a kiszolgáltatottságot, a bér munkás sors túlélési praktikáit, öntudatlanságát, összeségében az osztálytársadalom benned rögződő folyamatait .(„ A termelés az embert nemcsak áruként termeli, az ember-áruként, az embert az áru meghatározottságában, hanem e meghatározottságnak megfelelően mind szellemileg, mind testileg embertelenedett lényként termeli. „) Át kell menned a poklokra a gyermekből felnőtté válás szocializációján és tedd csak bátran hisz Dante is átkelt a poklon ... A társas magány , a munka, az elidegenedés , az autoritás és szexuális birtoklás sivatagain kell át verekedni magad. Semmi de semmi nem garantálja hogy életed radikálisan felfordul , semmi nem garantálja egész életedre nem válsz igavonó bér munkássá , a patriachiális káoszban a maga összes hamis ígéretével, lázámaival, apró részleges mosoly szüneteivel, örömeivel , semmi . Csak az állandó szükségszerű változás forradalmasíthatja a szituációt a tőkefelhalmozás farkasétvágyával szemben a termelőerők szembenállásának minden oldalú fejlődését , mindebben a cselekvő mozgásban a kizsigerelt személyiség ,én , osztály : Karolinák (és Réka Manók) öntudatra ébredésének szükségképpen aktusa , élni akarása a jövő szépségének akarás. Ebből a társadalmi élményből , felismerésből kell megszületnie a jövőnek, a régi azaz jelenlegi állapotban a tőke és munka halálos ölelésében képtelenség emberi módon egzisztálni „mert az élet nem él ! „.

Hogy mindezt a kommunizmus javára fordítsunk , ez a mi feladatunk !

„Éveid múltával újra emlékezel arra , hogy már korábban háborúztak valahol, és akkor a boldog gyerekeknek is eljött az a borzalom, amit néhányszor a moziban láttak. Mostanában elég bekapcsolnod a televíziót, hogy a világ összes fenyegetése betörjön a szobádba. Ha a gyerekek tisztán látnak, akkor „a remény kifeszíti vitorláját”, senki nem fog félni attól, hogy éljen, és ez győzelem lesz a költőknek....”.

De Te Fabula Narratur

Edition anarcho-communiste

conte de lutte de classe pour lutin Réka

J'espère que tu auras envie, toi aussi, d'écrire des poèmes contre la guerre, d'expliquer aux hommes, « ces anciens enfants », combien elle est laide, alors que la terre est si jolie. Si les enfants voient clair, « l'espoir tendra sa voile », personne n'aura peur de vivre et les poètes auront gagné. (Jacqueline Duhême)

Paul Éluard

L'enfant qui ne voulait pas grandir

Il était une fois une petite fille que sa mère avait nommée Caroline, parce que c'était un nom d'île, un nom de bateau et un nom de princesse. Tu ne sais pas trop ce que c'est qu'une princesse ? Peut-être que la mère de Caroline ne le savait pas très bien non plus.

Pour elle, une princesse, c'était une jeune fille vêtue de soie couleur de lune qui faisait ses quatre volontés dans un jardin où les fleurs sont toujours glorieuses et les fruits toujours mûrs. Caroline était une petite fille heureuse : le soleil de l'amour de sa mère la faisait vivre dans un jardin toujours plein de fleurs et de fruits.

Moi,

*Hier il n'y a pas longtemps
Je suis né dans les bras tremblants
D'une famille pauvre et tendre
Chaque jour les miens me fêtaient
Mais je n'étais à la mesure
Ni de moi-même ni des grands
Je n'avais pour but que l'enfance
Dans les méandres de ma chambre
Fermée aux jeux de l'impatience
Je ne rêvais que de fenêtres
Et je riais et je criais*

*À faire fondre le soleil
Mais je pleurais à faire rire
De mon chagrin la terre entière*

Caroline avait une poupée très petite, mais très jolie, qui fermait et ouvrait les yeux et un gros chien qu'elle pouvait tracasser sans qu'il se fâchât jamais.

*Les jeux de ces curieux enfants qui sont les nôtres
Jeux simples qui leur font les yeux émerveillés
Le bonheur d'un enfant saurai-je le déduire
De sa poupée ou de sa balle ou du beau temps*

Le soir, Caroline faisait ses devoirs, bien au chaud dans la cuisine. Son chien dormait à ses pieds, grognant de temps en temps en agitant les pattes, courant en rêve. Et jamais elle ne traînait jusqu'au moment où il fallait la déranger pour mettre le couvert, comme font tant de petites filles.

Je suis heureux

Et c'est parce que tu es joyeuse

*Petite fille de mes cinq sens
Et de ma douceur*

Un jour, on emmena Caroline au cinéma voir un grand film en couleurs, *Cendrillon* peut-être, ou *La Belle au bois dormant*, je ne me souviens plus. Mais avant le grand film, on en passait un autre : étrange, affreux, qui s'appelait *les Actualités*.

*Je fus d'un seul coup dérégulé
Les monstres prenaient pied sur moi*

Caroline vit des hommes s'entre-tuer avec des armes terribles, des maisons crouler dans les flammes et de petits enfants maigres, en lambeaux, tendre la main pour recevoir un morceau de pain. Devant des soldats lourds fuyait une petite fille qui portait dans ses bras un bébé hurlant.

*Le jour coule comme un oeuf
Le vent fané s'effiloche
Comme un désert inexploré
L'enfant pâlit terriblement*

Vite on reconduisit Caroline à la maison et on la coucha dans son petit lit avec sa belle poupée. Mais rien ne pouvait faire qu'elle n'ait vu cela et la nuit elle pleura longtemps.

Tout est détruit

Je vois d'avance le désastre.

Un rat est sur le toit

Un oiseau dans la cave.

À partir de ce jour-là, Caroline ne fut plus la même. En cachette, elle lisait les journaux qui racontent toutes les histoires tristes des hommes. Sa mère la voyait maigrir et pâlir et toute sa chaleur était impuissante à cacher à Caroline la boue dans les rues, les murs sombres, la mauvaise mine et les trous aux chaussettes des plus pauvres de ses camarades.

La boulangerie n'est pas

Construite de pain blanc

Pas plus que n'est la rue

Ouverte au grand soleil.

Pendant des semaines

Caroline laissa sa poupée les yeux fermés dans son berceau. Son chien avait beau sauter autour d'elle d'un air engageant, elle le caressait distraitement et, voyant ses yeux tristes (les chiens savent lire dans les yeux), il allait se coucher, se cacher dans un coin.

Et soudain un enfant crie

Dans la cage de son ennui.

On fit venir le docteur qui examina longuement Caroline et déclara qu'elle n'était pas vraiment malade, qu'il fallait seulement la distraire. Mais c'est bien difficile de distraire une petite fille qui ne s'intéresse à rien. À toutes les questions elle répondait :

— Je ne veux pas grandir, je ne veux pas grandir !

Personne ne comprenait : d'ordinaire les petites filles rêvent de devenir des grandes. Personne ne comprenait que Caroline avait peur de ce monde où de petits enfants meurent de faim, de froid ou du feu de la guerre. Elle voulait se réfugier dans le jardin heureux de son enfance.

L'enfant regarde la nuit de haut

Si l'enfant meurt, la nuit prendra sa place.

L'été passa et, la rentrée approchant, la mère de Caroline espéra que l'école allait secouer l'indifférence de sa fille. Elle sortit de la grande armoire les vêtements d'hiver de l'écolière pour défaire les ourlets et voir ce qu'elle devrait remplacer. Mais il fallut se rendre à l'évidence : le manteau, la robe écossaise de l'an dernier allaient encore très bien et il suffisait de ressemeler les souliers. Caroline n'avait pas grandi, CAROLINE NE GRANDISSAIT

PLUS.

Sa mère, affolée, la mesurait chaque mois. Mais jamais elle ne dépassait la marque sur le mur du printemps dernier, du jour de son anniversaire. Tout le monde était atterré, Caroline, seule, était ravie. Elle avait tellement souhaité ne pas grandir : elle l'avait demandé aux oiseaux, aux nuages, aux arbres. Son vœu était exaucé, elle ne quitterait pas son jardin enchanté. Elle regrettait bien un peu la robe neuve, mais c'était peu de chose auprès du plaisir de rester toujours une petite fille entre sa mère, son chien et sa poupée.

Enfant toujours blotti
Dans un temps inégal
Unique guirlande tendue
D'un bord à l'autre de l'enfance

Petit pont de perfection.

Les mois passèrent, le monde s'habitua à voir Caroline rester petite (le monde s'habitue vite à ce qui arrive aux autres). Un an, deux ans... rien n'était changé : le chien était devenu un peu plus tranquille, un peu moins joueur (deux ans, cela compte dans la vie d'un chien) ; la poupée, à force d'être habillée et déshabillée, avait les bras un peu décollés et l'acacia dans la cour avait

poussé tellement que, de son lit, Caroline voyait maintenant ses branches. La maman de Caroline s'était résignée à avoir une petite fille qui ne grandirait plus. C'était même délicieux :

tant de mères n'ont-elles pas souhaité garder leur enfant toujours petit ?

Tout se retourne la moisson
Devient le grain de blé crispé
La fleur se retrouve bouton

Tout était donc pour le mieux quand, un jour, à la récréation, Caroline voulut se mêler à une partie animée. Un grand garçon de sa classe (et d'ailleurs presque toujours le dernier)

s'exclama :

— Ah non ! pas toi, tu es trop petite !

Caroline fut un peu vexée, un peu triste, et rentra songeuse chez elle. Peut-être est-ce ce soir-là qu'elle s'aperçut que son chien était devenu si placide, que sa poupée avait perdu de sa fraîcheur.

Sur le ciel tout ébréché

Les étoiles sont moisies

Caroline prit l'habitude de s'éloigner des jeux des autres. Elle se mit à lire beaucoup, tout ce qu'elle trouvait, des contes, des romans d'aventures, des livres d'histoire aussi. Et l'on devait se fâcher, le soir, pour qu'elle éteigne la lumière. Et dans les livres Caroline découvrait le monde, un monde plein de cauchemars comme les Actualités mais aussi de rêve et d'espoir.

L'ardeur des yeux de ces enfants
Dans le dédale du torrent
Dans le labyrinthe des flammes
Au creux de l'idéal sillon
Ou l'épi dans la raison.

Caroline lut et relut un conte qui racontait comment une pauvre petite princesse gardée par d'horribles monstres était délivrée par un jeune homme beau et courageux. Elle l'épousait, ils avaient beaucoup d'enfants, ils étaient heureux et rendaient tout le monde heureux autour d'eux, et jamais ils ne faisaient la guerre.

Nous deux nous tenant par la main
Nous nous croyons partout chez nous
Auprès des sages et des fous
Parmi les enfants et les grands.

Un soir que Caroline avait relu son conte favori, elle rêva qu'elle était enfermée dans la sombre caverne. Le beau prince la regardait avec étonnement et lui disait : "Tu es trop petite." Caroline fut si triste et se sentit si abandonnée qu'elle se réveilla en pleurant. En

chemise, pieds

nus, elle alla à la fenêtre ouverte aux étoiles et sanglota : "Je veux grandir, je veux grandir."

*Nous ne perdons pas un brin d'herbe d'espoir
Nous refusons d'être sans rêves tout l'hiver*

Le soleil avait déjà tourné derrière la maison quand Caroline s'éveilla le lendemain. Tout engourdie, elle se leva, fit machinalement sa toilette, pressée d'aller déjeuner car elle avait grand-faim. Mais quelle surprise quand elle voulut s'habiller : impossible de rentrer dans ses souliers, il s'en fallait bien de deux pointures. Elle réussit à enfiler sa robe, en faisant un peu craquer les coutures, mais elle la trouva ridiculement courte. Caroline avait grandi !

Elle était redevenue une petite fille comme les autres, elle allait pouvoir vivre comme les autres. Sa mère, bouleversée, se précipita pour acheter des chaussures et une robe écossaise, bien plus jolie que l'ancienne. Et le monde fut aussi étonné que lorsque Caroline avait cessé de grandir et l'un ne s'expliqua pas plus que l'autre.

Caroline rattrapa le temps perdu et s'apprêta à devenir une belle jeune fille, un peu plus sage et ardente que les autres, parce qu'elle avait retrouvé son chemin, parce qu'elle avait vu clair.

*Voir clair et se reconnaître
Sur la prairie bleue et verte
Où vont chevaux et perdreaux
Sur la plaine blanche et noire
Où vont corbeaux et renards
Voir clair dans le chant des crapauds
Dans le désordre des insectes
Dans les astres de la rosée
Dans les astres des oeufs couvés
Dans la chaleur réglée et pure
Dans le vent dur du vieil hiver
Dans un monde mort et vivant.*

**gondolkodo.mypressonline.com / DE TE FABULA
NARRATUR**

e-mail: gondolkodo@citromail.com

facebook: <https://www.facebook.com/pages/De-Te-Fabula-Narratur/>

